

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)	رشته: ریاضی فیزیک و علوم تجربی	ساعت شروع: ۱۰/۳۰ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۹ / ۱۰ / ۱۳۸۹	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۸۹		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
۱	<p>الف) معنی و مفهوم شعر و نثر</p> <p>ابیات و عبارات زیر را به نثر روان، بازگردانی کنید.</p> <p>۱- باید عقلامونو بریزیم رو هم.</p> <p>۲- نهاد آن کلاه کی ای بر سرش</p> <p>۳- از شنیدن اسم شهر، قند در دلم آب می شد.</p> <p>۴- با تنهایی این کوه مراوده می کند.</p> <p>۵- لابه‌ی رستم در اسفندیار کارگر نیفتاد.</p> <p>۶- امیر مسعود شبگیر برنشست.</p> <p>۷- اختلاف صیادان آن جا متواتر.</p> <p>۸- زمان فرّه جوانی را می پژمرد، بر ابروان زیبا شیارهای موازی درمی افکند.</p> <p>۹- شد یکی دیگر گذشت از نور در خویش را بر شمع زد از دور در</p> <p>۱۰- دست هوا به رشته‌ی جان بر، گره زد دست نزد گره‌گشای هوا می فرستمت</p> <p>۱۱- عصاره‌ی تاکی به قدرت او شهید فایق شده و تخم خرمایی به تربیتش نخل باسق گشته.</p>	<p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۷۵</p> <p>۰/۷۵</p> <p>۱</p> <p>۱</p>
۲	<p>ب) لغت</p> <p>با توجه به ابیات و عبارات زیر، معنی و مفهوم واژه‌های مشخص شده را بنویسید.</p> <p>۱۲- این قدر مهمل گفت که سررشته‌ی امور از دستمون رفت.</p> <p>۱۳- بعد هم یک سقلمه زد به پهلوم.</p> <p>۱۴- فرض است فرمان بردن از حکم جلودار</p> <p>۱۵- در ناحیه‌ی شقیقه‌اش یک سوراخ دیده می شد.</p> <p>۱۶- هم حرکاتش متناسب به هم هم خطواتش متقارب به هم</p> <p>۱۷- مردی تذرو کشته را پرواز داده</p> <p>۱۸- آوای خوش هزار تقدیم تو باد</p> <p>۱۹- جلادش رسن به گلو افکنده و خبه کرده.</p>	<p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p>
۳	<p>پ) خودآزمایی</p> <p>۲۰- در بیت زیر قسمت مشخص شده به چه معناست؟</p> <p>زین نمط بیهوده می گفت آن شبان گفت موسی: با کی استت ای فلان؟</p> <p>۲۱- با توجه به بیت «جان گدازی اگر به آتش عشق / عشق را کیمیای جان بینی» شاعر چه چیزی را شرط دست‌یابی به کیمیای عشق می‌داند؟</p> <p>۲۲- با توجه به رباعی زیر شاعر «دل» را محصول چه چیزی می‌داند؟</p> <p>از شبنم عشق خاک آدم گل شد صد فتنه و شور در جهان حاصل شد</p> <p>سرنشتر عشق بر رگ روح زدند یک قطره فروچکید و نامش دل شد</p>	<p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p>
	«ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی دوم»	

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)	رشته: ریاضی فیزیک و علوم تجربی	ساعت شروع: ۱۰/۳۰ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۹ / ۱۰ / ۱۳۸۹		
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی‌ماه سال ۱۳۸۹	مرکز سنجش آموزش و پرورش	http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
	۲۳- با توجه به شعر «آفتاب / خار و خس مزرعه‌ی چشم تو» چرا شاعر «آفتاب» را خار و خس چشم جانباز می‌داند؟	۰/۵
	۲۴- در داستان «گاو» چرا شخصیت اصلی، ماجرای ساختگی فرار گاو را باور نمی‌کند؟	۰/۲۵
	۲۵- از عبارت «مشتی رند را سیم دادند که سنگ زنند» چه پیامی را می‌توان استنباط کرد؟	۰/۲۵
	۲۶- هدف «بیهقی» از آوردن حکایت‌های مناسب در خلال حوادث چیست؟	۰/۲۵
	۲۷- با توجه به شعر «ترانه‌ی من» مقصود از «موهبت» چیست؟ «زمان که بخشنده بود، موهبت‌های خویش را تباه می‌سازد.»	۰/۲۵
۴	ت) دانش‌های ادبی ۲۸- با توجه به عبارت زیر از داستان «گاو» زاویه‌ی دید داستان را بنویسید. «نزدیکی‌های غروب، کدخدا و اصلان و مشدی جبار برگشتند به «بیل» مردها نشستند بودند کنار استخر، چپ می‌کشیدند.» ۲۹- درس خون خورشید از کدام اثر «پرویز خرسند» است؟ ۳۰- قصه‌ی «موسی و شبان» از کدام دفتر مثنوی مولوی است؟ ۳۱- در عبارت زیر که برگرفته از درس «بخوان» است، یک آرایه‌ی ادبی بیابید. «ماه را در مقابل خود می‌دید که با پای برهنه بر فراز آسمان می‌دوید.» ۳۲- جناس را در بیت زیر بیابید و نوع آن را بنویسید. «جانان من اندوه لبنان کشت ما را / بشکست داغ دیر یاسین پشت ما را» ۳۳- نام پدیدآورندگان آثار زیر را بنویسید. الف) تپه‌ی برهانی (ب) ماه نو و مرغان آواره ۳۴- «محمد بهمن بیگی» در کتاب «بخارای من، ایل من» چه موضوعاتی را به نگارش درآورده است؟ ۳۵- نام دو تن از مشهورترین رباعی‌سرایان تاریخ ادبیات ایران را بنویسید.	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
۵	ث) درک مطلب ۳۶- در عبارت زیر مفهوم کلی قسمت‌های مشخص شده را بنویسید. «رضا خان - بعید از ما قدرت‌مداران هفت خطه که تو این بازی قهر و آستی کوتاه بیاییم.» ۳۷- در عبارت «در راه، امیر بر چند تن بگذشت که اسبان می‌کشیدند و می‌گریستند؛ دلش بیچید و گفت: سخت تباه شده است حال این لشکر.» الف) «اسبان می‌کشیدند»، بیانگر چه حالتی است؟ ب) «دلش بیچید»، کنایه از چیست؟ ۳۸- با توجه به عبارت «امیر از آن جهان آمده، به خیمه فرود آمد و جامه بگردانید» به پرسش‌های زیر پاسخ دهید. الف) «از آن جهان آمده» به چه معنایی است؟ ب) معنی «جامه بگردانید» را بنویسید.	۰/۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
	«ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی سوم»	

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)	رشته: ریاضی فیزیک و علوم تجربی	ساعت شروع: ۱۰/۳۰ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۹ / ۱۰ / ۱۳۸۹		
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی‌ماه سال ۱۳۸۹	مرکز سنجش آموزش و پرورش	http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
	۳۹- عبارت زیر از درس «گل‌دسته‌ها و فلک» بیانگر چیست؟ «دست‌هاشان به اندازه‌ی چوب کبریت دراز شده‌بود و گل‌دسته را نشان می‌دادند.»	۰/۲۵
	۴۰- در عبارت زیر منظور از «گل‌ها» چیست؟ «خدا / نه برای خورشید / و نه برای زمین / بلکه برای گل‌هایی که برایمان می‌فرستد / چشم‌به‌راه پاسخ است.»	۰/۲۵
	۴۱- در بیت «تا نگردي بی‌خبر از جسم و جان / کی خبر یابی ز جانان یک زمان»، منظور از «بی‌خبر گشتن از جسم و جان» چیست؟	۰/۲۵
	۴۲- «حلقه‌ی در شدن» در بیت زیر بیانگر چه مفهومی است؟ «هر که شدت حلقه‌ی در، زود برد حلقه‌ی زر خاصه که در باز کنی، محرم دروازه شود»	۰/۲۵
	۴۳- کنایه‌ی به کار رفته در مصراع اول بیت زیر چه مفهومی دارد؟ «بازکشید از روش خویش پای در پی او کرد به تقلید جای»	۰/۲۵
	۴۴- با توجه به بیت زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید. «مردی صفای صحبت آینه دیده از روزن شب، شوکت دیرینه دیده»	۰/۲۵
	الف) منظور از «روزن شب» چیست؟	۰/۲۵
	ب) «شوکت دیرینه» به چه معنایی است؟	۰/۲۵
	۴۵- مصراع دوم بیت زیر بیانگر چه مفهومی است؟ «هم در آن پا برهنه جمعی را پای بر فرق فرقدان بینی»	۰/۲۵
	۴۶- با توجه به عبارت زیر به سؤالات پاسخ دهید. «مجموعه‌ای می‌بایست از هر دو عالم روحانی و جسمانی که هم محبت و بندگی به کمال دارد و هم علم و معرفت به کمال دارد تا بار امانت مردانه و عاشقانه در سفت جان کشد.»	۰/۲۵
	الف) منظور از «مجموعه» چیست؟	۰/۲۵
	ب) «بار امانت» از نظر عرفا چه مفهومی دارد؟	۰/۲۵
۶	ج) حفظ شعر ۴۷- هاتف آن روز به من این دولت داد ۴۸- دین و دل به یک دیدن باختم و خرسندیم ۴۹- چندین که برشمردم از ماجرای عشقت ۵۰- خاک بغداد به مرگ می‌گرید ۵۱- من اگر کام‌روا گشتم و خوشدل چه عجب ۵۲- خیمه‌ی انس مزن بر در این کهنه رباط	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵
	«شکوفه‌های دانش در وجودتان پربار باد»	جمع نمره
		۲۰

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)		رشته: ریاضی فیزیک و علوم تجربی
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۸۹ / ۱۰ / ۹
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در (دی‌ماه) سال ۱۳۸۹		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۴	ت) دانش‌های ادبی	
	۲۸- سوم شخص یا دانای کل (۰/۲۵)	۰/۲۵
	۲۹- آن‌جا که حق پیروز است (۰/۲۵)	۰/۲۵
	۳۰- دفتر دوم (۰/۲۵)	۰/۲۵
	۳۱- تشخیص یا استعاره (۰/۲۵)	۰/۲۵
	۳۲- کشت و پشت (۰/۲۵) جناس ناقص (۰/۲۵)	۰/۵
	۳۳- الف) حمید رضا طالقانی (۰/۲۵) رابیندرانات تاگور (۰/۲۵)	۰/۵
	۳۴- دوره‌های کودکی و نوجوانی خود (۰/۲۵) فراز و فرود تاریخ معاصر ایل قشقایی (۰/۲۵)	۰/۵
	۳۵- خیام، عطار، مولانا (۵/۰) (ذکر دو مورد کافی است.)	۰/۵
۵	ث) درک مطلب	
	۳۶- نهایت نیرنگ بازی (۰/۲۵) سیاست (برخورد حکومت با مردم) (۰/۲۵)	۰/۵
	۳۷- الف) ناتوانی اسبها در ادامه‌ی حرکت (۰/۲۵) ب) ناراحت شد. (۰/۲۵)	۰/۵
	۳۸- الف) از مرگ نجات یافته (۰/۲۵) ب) لباس‌هایش را عوض کرد. (۰/۲۵)	۰/۵
	۳۹- فاصله یا ارتفاع (۰/۲۵)	۰/۲۵
	۴۰- نعمت‌ها یا خوبی‌ها (۰/۲۵) یا هر پاسخ مناسب دیگر، ذکر یک مورد کافی است.	۰/۲۵
	۴۱- مردن یا فناء فی‌الله (۰/۲۵) یا هر پاسخ مناسب دیگر	۰/۲۵
	۴۲- متوسل شدن یا مطیع محض شدن (۰/۲۵)	۰/۲۵
	۴۳- ترک کردن یا منصرف شدن (۰/۲۵)	۰/۲۵
	۴۴- الف) عصر ستم و بیداد (۰/۲۵) ب) گذشته‌ی درخشان اسلام (۰/۲۵)	۰/۵
	۴۵- اوج، عزت، کمال (۰/۲۵) و یا هر پاسخ مناسب دیگر	۰/۲۵
	۴۶- الف) کالبد یا جسم انسان (۰/۲۵) ب) عشق (۰/۲۵)	۰/۵
۶	ج) حفظ شعر	
	۴۷- مژده‌ی (۰/۲۵)	۰/۲۵
	۴۸- عشق (۰/۲۵)	۰/۲۵
	۴۹- دل (۰/۲۵)	۰/۲۵
	۵۰- خلفا (۰/۲۵)	۰/۲۵
	۵۱- مستحق بودم و این‌ها به زکاتم دادند (۰/۵)	۰/۵
	۵۲- که اساسش همه بی‌موقع و بی‌بنیاد است (۰/۵)	۰/۵
	همکاران گرامی، خسته نباشید	جمع نمره
		۲۰

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)	رشته: ریاضی فیزیک و علوم تجربی
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۸۹ / ۱۰ / ۹
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در (دی‌ماه) سال ۱۳۸۹	مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	<p>با تشکر از دقت نظر همکاران محترم، راهنمای زیر جهت هماهنگی و سهولت در تصحیح به خدمت شما ارائه می‌گردد. به پاسخ‌های درست و مشابه نمره تعلق می‌گیرد.</p> <p>الف) معنی و مفهوم شعر و نثر</p> <p>۱- باید با هم، هم‌فکری کنیم. (۰/۲۵)</p> <p>۲- آن کلاه پادشاهی را بر سرش گذاشت. (۰/۲۵)</p> <p>۳- با شنیدن اسم شهر خوشحال می‌شدم. (۰/۲۵)</p> <p>۴- با تنهایی کوه دوستی (رفت و آمد) می‌کند. (۰/۲۵)</p> <p>۵- التماس (خواهش) رستم (۰/۲۵) در اسفندیار اثر نکرد. (۰/۲۵)</p> <p>۶- امیر [مسعود] صبح زود (۰/۲۵) سوار [بر اسب] شد. (۰/۲۵)</p> <p>۷- رفت و آمد (۰/۲۵) صیادان در آن جا پی‌درپی بود. (۰/۲۵)</p> <p>۸- زمان شکوه جوانی را (۰/۲۵) از بین می‌برد. (۰/۲۵) بر ابروهای زیبا چین و چروک می‌اندازد. (۰/۲۵)</p> <p>۹- یکی دیگر از پروانگان رفت (۰/۲۵) از نور عبور کرد (۰/۲۵) و از دور خودش را به آتش شمع زد. (۰/۲۵)</p> <p>۱۰- هوا و هوس خود را به رشته‌ی جان گره زده است. (۰/۵) (ای صبح‌دم) تو را نزد گره‌گشای عشق (خدا) می‌فرستم که مرا از بند هوی و هوس برهاند. (۰/۵)</p> <p>۱۱- شیرهی درخت انگور با قدرت او (خداوند) عسلی برگزیده شده است (۰/۵) و هسته‌ی خرمایی با پرورش او به نخلی بلند تبدیل شده است. (۰/۵)</p>	<p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۱</p> <p>۱</p>
۲	<p>ب) لغت</p> <p>۱۲- کلام بی‌معنی و بیهوده (۰/۲۵)</p> <p>۱۳- ضربه با گوشه‌ی مشت، آرنج یا دست که معمولاً برای هشدار دادن زده می‌شود. (۰/۲۵)</p> <p>۱۴- واجب گردانیدن، تعیین گردیدن. (۰/۲۵)</p> <p>۱۵- گیج‌گاه، قسمت فوقانی خارجی استخوان سر (۰/۲۵)</p> <p>۱۶- نزدیک شونده، همگرا (۰/۲۵)</p> <p>۱۷- قرقاول، نام پرنده‌ای (۰/۲۵)</p> <p>۱۸- بلبل، عنده‌ی (۰/۲۵)</p> <p>۱۹- طناب، ریسمان (۰/۲۵)</p>	<p>۲</p>
۳	<p>پ) خودآزمایی</p> <p>۲۰- با چه کسی سخن می‌گویی؟ (۰/۵)</p> <p>۲۱- جان گذاختن به آتش عشق (مصراع اول) یا عاشق شدن با تمام وجود (۰/۵)</p> <p>۲۲- عشق یا روح الهی (خدا) (۰/۵)</p> <p>۲۳- زیرا فروغ معنوی (بصیرت) چشم جانباز را بر آفتاب ترجیح می‌دهد. (یا هر پاسخ مشابه دیگر) (۰/۵)</p> <p>۲۴- فقر، یا دل‌بستگی عمیق به گاو (۰/۲۵)</p> <p>۲۵- محبوبیت حسنک (۰/۲۵)</p> <p>۲۶- ایجاد نشاط و رغبت یا بیداری و عبرت (۰/۲۵) ذکر یک مورد کافی است.</p> <p>۲۷- جوانی یا نعمت (۰/۲۵)</p>	<p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p>
	«ادامه در صفحه‌ی دوم»	